

ความคิดเห็นด้านการออมทรัพย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

The Opinion for Saving According to Sufficiency Economy

นางสาวณทิพรดา ไชยศิลป์

Ms. Nathipornda Chaisilp

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University

E-mail: donsrida@yahoo.co.th

วันที่รับบทความ (Received) : 30 มิถุนายน 2565

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 22 กรกฎาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 สิงหาคม 2565

บทคัดย่อ (Abstract)

การออมถือว่าเป็นการวางแผนทางการเงินที่ทำให้คนในสังคมรู้สึกถึงความมั่นคงทางการเงินในอนาคตส่งผลถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ดังนั้นจะให้ชีวิตมีความสุขในขั้นปลายชีวิตได้นั้น ต้องเก็บออมไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็นในช่วงที่คนเรายังมีรายได้ หรือยังสามารถทำงานได้ เราอาจจะไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการออม และการวางแผนการออมในอนาคต แต่อนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนหากเมื่อถึงวันที่ไม่มีงานทำ หรือไม่สามารถทำงานได้ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาด้านสุขภาพ การถูกเลิกจ้างเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจตกต่ำ รายได้ประจำที่เคยได้รับก็จะหายไป ในขณะที่รายจ่ายในการดำรงชีวิตยังมีอยู่รวมไปถึงรายจ่ายในการรักษาพยาบาลในยามเจ็บป่วยในวันข้างหน้า และรายจ่ายอื่น ๆ ในอนาคต

จากสถานการณ์ในปัจจุบันการแพร่ระบาดของไวรัส โควิด-19 นั้น ในรอบที่ 3 นี้มีความรุนแรงทำให้บริษัท ห้างร้าน สถานที่ทำงานอื่น ๆ นั้นถูกปิดไปมากนั้นทำให้ประชาชนนั้นตกงานมากขึ้น จนส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลกทำให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ของการใช้ชีวิตมากขึ้นโดยเฉพาะเรื่องการเงินที่ส่งผลโดยตรงต่อทุกคนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดต้องมีการวางแผนกันมากขึ้น

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การออมทรัพย์, เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

Saving regarded for planning money as make people in social to know momentary security in future. There was good quality for lives. So that, lives will be happiness in future must be have saving for as necessary for earn money or could be working. We me bey could not take important for saving and the planning for future. But future of course not if no have to work or cannot to do any works which may be for physical problems. It may lay

off because of slump of economy. Net income lost missing but expenditure for lifestyles still concluding for medical expenses for tomorrow and others expenditure for future too.

From situation for the 3rd Covid-19 outbreak, it has been violence for all, then many things and activities were shut down until for new behavior happened for lifestyle especially for money cases to all people. There were have been many change opinions as concern planning more and more.

Keywords: Opinion, Saving, Sufficiency Economy

บทนำ (Introduction)

การออมทรัพย์ หมายถึง จำนวนเงินของรายได้ส่วนที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่าย หรือรายได้หักค่าใช้จ่าย ส่วนที่เหลือคือเงินออม ซึ่งจำนวนเงินออมคือส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ การออมทรัพย์ หรือเงินออม เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายของบุคคลซึ่งกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะต้องเปิดกิจการร้านขายขนมปังเล็ก ๆ เป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดให้เป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออยังสามารถใช้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาบุคคลอื่น การออมทรัพย์จึงควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ และเป็นกิจนิสัย

สิ่งจูงใจในการออมคือ “เป้าหมาย” อย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอนย่อมก่อให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการเป็นสำคัญ ความหวังและความทะเยอทะยานก็มีส่วนจูงใจในการออม เช่น ต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีการศึกษาที่สูงขึ้น มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง มีความสุขสบายในวัยชรา หรือมีความหวังที่จะให้ลูกหลานมีหลักฐานที่มั่นคง มีความก้าวหน้าในการทำงาน เป้าหมายในการออมที่แตกต่างกันจะเป็นสิ่งกำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมทรัพย์แตกต่างกันไป

1. การปฏิบัติเกี่ยวกับการออมทรัพย์ที่ดี

การออมทรัพย์จะเกิดขึ้นได้หรือไม่นั้นควรจัดทำงบประมาณเงินสดส่วนบุคคล ซึ่งจะทำให้สามารถทราบได้ล่วงหน้าว่าจะมีการออมในแต่ละเดือนเป็นจำนวนเท่าใด เพื่อให้การออมทรัพย์ได้ผล ควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ทำงบประมาณรายได้รายจ่าย เพื่อจะได้รู้ว่าในเดือนนั้นมีเงินเหลือเก็บออมได้จำนวนเท่าใด
- 2) หลังจากทำงบประมาณแล้วจะทำให้ทราบว่าต้องเก็บออมได้เดือนละเท่าใด แล้วให้แยกจำนวนเงินออมเพื่อนำไปฝากธนาคารทันที

3) นำรายได้ที่เกิดจากการออม เช่น ดอกเบี้ย หรือเงินปันผลในกรณีเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ไปลงทุนต่อทันที เพื่อให้เงินออมงอกเงยยิ่งขึ้น

4) นำเงินออกไปลงทุนเพื่อผลประโยชน์อย่างถูกวิธี โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2. วัตถุประสงค์การออมทรัพย์ในรูปแบบสหกรณ์

สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของ บรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์รวมทั้งในข้อ ต่อไปนี้

1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทาง อันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร

2) ส่งเสริมการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

3) รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น

4) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

5) ให้เงินกู้แก่สมาชิก

6) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

7) ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ

8) จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว

9) กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น

3. ประโยชน์ของการออมทรัพย์

การออมเงินมีหลายวิธีแต่บางครั้งการออมเงินวิธีเดิม ๆ ก็สามารถช่วยเราได้หลายคนอาจมองข้ามความสำคัญของบัญชีออมทรัพย์ แต่การออมทรัพย์ที่ดีและมีวินัยจะช่วยให้คุณมีความพร้อมต่อชีวิตในอนาคตได้ แม้ว่าการออมด้วยบัญชีออมทรัพย์อาจจะไม่ได้เป็นที่นิยมเหมือนกับที่เคยเป็น แต่การทราบรายละเอียดข้อดี และผลประโยชน์ของการมีบัญชีออมทรัพย์จะสามารถช่วยสร้างผลประโยชน์ให้กับเราได้อย่างมาก

การออมเงิน อาจจะเป็นเรื่องที่หลายคนมองข้าม หรือไม่มีในความคิด เพราะเงินที่หามาได้ก็แทบจะไม่พอใช้ หรือใช้เงินเก่งจนไม่มีเงินเหลือเก็บก็เลยไม่คิดเรื่องการออมเงิน แต่หากศึกษาข้อดีของการมีเงินออมอาจจะทำให้เปลี่ยนวิธีคิดและเริ่มเก็บเงิน เริ่มออมเงินการออมเงินเป็นสิ่งที่ยากแต่หากสามารถทำได้ ก็จะเป็นผลดีกับตัวเองเพราะในยามลำบากก็จะมีเฉพาะเงินออมเท่านั้น ที่จะช่วยเราได้

3.1 ประโยชน์ต่อตนเอง

- 1) มีความอบอุ่นใจและไม่มีความกังวลใจเรื่องต่างๆ สามารถเตรียมพร้อมมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน ทำให้มีสุขภาพจิตดี
- 2) ผู้บริโภคอาจใช้เงินซื้อสิ่งของที่มีมูลค่าสูง และมีคุณภาพดี มาใช้ตามความพอใจได้
- 3) เป็นการสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิตและครอบครัว
- 4) สามารถนำเงินไปลงทุนในกิจการ เพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มเติมขึ้นได้

3.2 ประโยชน์ส่วนรวม

- 1) เพื่อให้เกิดการลงทุนเพิ่มขึ้น เพราะสถาบันการเงินที่ผู้บริโภคเอาเงินไปฝากนั้น จะนำไปให้พ่อค้าแม่ค้าและนักธุรกิจกู้เพื่อเอาไปลงทุนอีกต่อหนึ่ง เมื่อผู้บริโภคออมทรัพย์มาก ปริมาณการลงทุนก็มากด้วย
- 2) เมื่อมีการลงทุนเพิ่มขึ้นประชาชนก็มีการทำมีรายได้มากขึ้นมาตรฐานการดำรงชีพของประชาชนจะดีขึ้น
- 3) เมื่อประชาชนมีความกินดีอยู่ดีแล้ว เศรษฐกิจและสังคมของประเทศจะดีขึ้น
- 4) ทำให้เกิดความสมดุลทางการค้า และการชำระเงินกับต่างประเทศ เพราะสามารถผลิตสินค้าเพื่อส่งไปขายต่างประเทศได้มากขึ้น และมีความจำเป็นต้องซื้อจากต่างประเทศน้อยลง

3.3 เงินออมมีประโยชน์มากมายไม่เกิดวิกฤติ เพราะชีวิตของคนเรามีความไม่แน่นอน อาจจะมีเหตุไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ ดังนั้นจึงต้องมีเงินออมเผื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉินไม่ต้องไปพึ่งพาใคร

3.4 เงินออมทำให้เรามีความสุข คนมีเงินออม มีเงินเก็บ ก็จะไม่เครียด หนำนี้ว คิวขมวด เพราะกลุ่มใจกับเงินที่ไม่พอใช้ เมื่อมีเงินออมก็จะมีสุขมากขึ้น

3.5 มีเงินออม จะทำอะไร ก็ทำได้อิสระมากขึ้น เมื่อมีเงินออม ก็ไม่ต้องเหนื่อยในการทำงานมากนัก มีเวลาทำอะไรมากขึ้น ไม่ต้องหางานเสริม ไม่ต้องทำงานมากขึ้น ชีวิตมีอิสระมากขึ้น อยากรทำอะไรก็สามารถทำสิ่งที่ชอบได้

3.6 มีเงินออม ก็จะไม่เป็นภาระลูกหลาน การมีเงินออมก็จะเป็นภาระลูกหลาน บางคนมีรายได้เดือนหลักหมื่น ที่ลูกหลานต้องช่วยกันจ่าย เพราะตัวเองก็เจ็บป่วย มีหลายโรค หากมีเงินออม ก็จะไม่ลำบากลูกหลาน แต่เรื่องนี้อาจจะเป็นเรื่องไม่ดีก็ได้ หากลูกหลานนิสัยไม่ดี พยายามแย่งสมบัติ

3.7 มีเงินออม ทำให้เป็นคนที่มีความน่าเชื่อถือ คนไม่มีเงินออม ไม่มีสมบัติอะไรเลย จะไม่น่าเชื่อถือ ไม่มีความภูมิฐาน โดยเฉพาะหากอายุมากแล้ว แต่ไม่มีอะไรเป็นชิ้นเป็นอันเลย ดังนั้นเมื่ออายุมากขึ้น ต้องคิดถึงการเงินออมให้มาก ๆ

3.8 เงินออมทำให้มีความมั่นคงในชีวิต ชีวิตคนเราต้องใช้เงินในการซื้อข้าวของเครื่องใช้ ซื้อปัจจัยที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต หากมีเงินออม ชีวิตก็จะมีชีวิตที่มั่นคงมากขึ้น

3.9 เงินออมทำให้ชีวิตไม่ลำบากหากตกงาน เทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปทำให้งานบางอย่างต้องล้มหายตายจาก เช่น พนักงานธนาคาร สำนักพิมพ์ ดังนั้นก็ต้องเตรียมตัวรับมือ อย่างบรรดาหนุ่มสาวโรงงาน หากมีการนำหุ่นยนต์เข้ามาใช้ทำงานแทนมนุษย์ ก็จะมีโอกาสตกงานแน่นอน ดังนั้น ต้องออมเงินไว้

3.10 เก็บเงินออมไว้เพื่อการซ่อมแซมข้าวของเครื่องใช้ ข้าวของเครื่องใช้ ทรัพย์สิน ต่าง ๆ บ้าน รถ เครื่องมือ มีโอกาสชำรุดเสียหาย ตามวันเวลา ดังนั้น ก็ต้องมีเงินออมไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าซ่อมบำรุง

3.11 มีเงินออมไว้เพื่อช่วยเหลือคนอื่น การมีเงินออมหากพี่น้อง ครอบครัว เพื่อนฝูงมีปัญหาการเงิน ก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือได้ เพราะคนเรานั้น ชีวิตมีขึ้นมีลง หากมีเพื่อนที่ดี ยามเดือดร้อน ก็ต้องช่วยเหลือกัน แต่ละคนก็จะมีคราวเคราะห์สลับกันไป

3.12 เงินออมมีส่วนช่วยประเทศชาติ การเก็บเงินออมไว้ในธนาคาร เพื่อให้มีการกู้เงินไปลงทุนต่าง ๆ ก็จะเป็นการช่วยเหลือประเทศชาติทางอ้อม ฟังดูดีมาก จริงๆ

3.13 เงินออมเป็นหลักฐานค้ำประกันการกู้เงินได้ สำหรับคนที่ทำธุรกิจ จำเป็นจะต้องมีเงินออม เพราะจะช่วยให้มีความน่าเชื่อถือ หากจะต้องทำเรื่องกู้เงิน เพื่อซื้อบ้าน ที่ดิน

3.14 เงินออมช่วยทำงานแทนเรา การนำเงินออมไปลงทุนอย่างการซื้อหุ้นแล้วได้เงินปันผลทุกปี ก็ถือว่าเงินออมนั้น ทำงานแทนเรา มีรายได้มาเลี้ยงเราทุกปี อย่างการซื้อหุ้นเก็บไว้สัก 3 ล้าน ก็จะมีรายได้จากเงินปันผล ไม่ต่ำกว่าปีละ 100,000 บาท เพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละเดือนสบาย ๆ

ข้อดีของการมีเงินออมยังมีอีกมากโดยส่วนใหญ่จะเป็นประโยชน์กับตัวผู้ออมเอง โดยเฉพาะยามแก่ชราจำเป็นต้องมีเงินออมไว้ใช้จ่าย เพราะทุกวันนี้อย่าไปหวังพึ่งพาใครมีแต่เงินออมของเราเองที่จะสามารถพึ่งพาได้

รูปภาพที่ 1 วิธีประหยัดในวัยเรียน

4. รูปแบบการออมทรัพย์ในวันเรียน

หลายคนมีเป้าหมายในการใช้เงินที่แตกต่างกันเพราะด้วยบทบาทหน้าที่ที่ต่างกัน การออมเงิน คือ อีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยควบคุมการใช้จ่ายเงินของเราให้มีระเบียบแบบแผนมากขึ้น มีเงินเก็บที่สามารถนำมาใช้จ่ายในยามฉุกเฉินได้ อีกทั้งยังทำให้เราเป็นคนมีระเบียบ ประหยัดมัธยัสถ์ไปในตัวอีกด้วย

4.1 เป้าหมายการออมทรัพย์ในวันเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ร่วมมือกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ส่งเสริมการออมเพิ่มความมั่นคงทางการเงินแก่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต เป้าหมายอายุ 15 ปีขึ้นไป ให้มีตัวแทนกองทุนในสถานศึกษาเริ่มวางแผนการออมเพียงวันละ 1 บาท ครบ 50 บาทก็นำมาออมที่กองทุนได้โดยรัฐบาลจะสมทบเงินเพิ่มให้ 50 - 100% ตามช่วงอายุ 21 ธันวาคม 2563 นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานสักขีพยานพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือส่งเสริมวินัยการออม โดย นายอัมพร พินะสา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนางสาวจารุลักษณ์ เรืองสุวรรณ เลขาธิการ กอช. ร่วมลงนาม ณ ห้องประชุมราชวัลลภ

รมว.ศึกษาธิการ กล่าวว่า ศธ.ต้องการให้นักเรียนได้รู้จักการออมเงินเพื่อวางแผนอนาคตตนเองเพื่อความมั่นคงทางการเงิน และตอบสนองต่อแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในเรื่องการรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ เตรียมความพร้อมในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการส่งเสริมการออมและการลงทุนระยะยาวของประชาชนตั้งแต่อ่อนวัยจนถึงวัยเกษียณ เพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงในการดำรงชีวิตหลังเกษียณในระดับพื้นฐาน เพื่อให้ประชาชนเข้าสู่วัยเกษียณอย่างมีคุณภาพ

กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้ตระหนักถึงการออมตั้งแต่วัยเรียน เป็นการปลูกฝังให้เด็กได้รู้จักจัดการเงิน รู้จักเก็บออม เริ่มจากการเก็บเล็กน้อย สร้างนิสัยการออมเงินเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญของอนาคต

4.2 ที่สำคัญยังได้ประโยชน์ถึง 4 ต่อ คือ

- ต่อที่ 1 รับเงินสมทบจากรัฐบาล 50 - 100 % ตามช่วงอายุ
- ต่อที่ 2 รัฐบาลค้ำประกันผลตอบแทนจากการลงทุน
- ต่อที่ 3 ออมเงินตามความพร้อมของตนเอง ขั้นต่ำ 50 บาทต่อปี
- ต่อที่ 4 สร้างความมั่นคงทางการเงินในอนาคต

ทั้งนี้ จะขยายผลการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนในสถานศึกษาที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ได้มีการวางแผนออมเงินเพื่ออนาคตและสนับสนุนให้แต่ละโรงเรียนส่งเสริมการออมในสถานศึกษา และสมัครเป็นสมาชิก กอช. โดยมอบหมายให้มีตัวแทน กอช. ในแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักเรียนอีกด้วย

รูปภาพที่ 2 แบบประชาสัมพันธ์

อายุ 15 – 30 ปี รัฐสมทบให้ 50% ของเงินออมสะสม สูงสุด 600 บาทต่อปี

อายุมากกว่า 30 – 50 ปี รัฐสมทบให้ 80% ของเงินออมสะสม สูงสุด 960 บาทต่อปี

อายุมากกว่า 50 – 60 ปี รัฐสมทบให้ 100% ของเงินออมสะสม สูงสุด 1,200 บาทต่อปี

ในการนี้ กอส.ได้สร้างผลตอบแทนจากการลงทุนให้กับสมาชิก เมื่อเทียบจากเงินฝากประจำที่ตีมา โดยตลอด ตั้งแต่ก่อตั้งกองทุนจนถึงปัจจุบัน (ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563) มีผลตอบแทนเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จึงได้มีการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา โดยดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการสร้างวินัยการออมและการวางแผนทางการเงินขั้นพื้นฐานให้แก่กลุ่มนักเรียน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และมี

วินัยในการออม โดยมุ่งเน้นให้บริหารจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ สามารถความรู้ไปขยายผลเพื่อพัฒนาคุณภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว สังคม ชุมชน ให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน

5. โครงสร้างตลาดการเงินในประเทศไทย

ตลาดการเงินมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทย โดยเป็นศูนย์กลางของการทำธุรกรรมเพื่อการกู้ยืมและการลงทุน ซึ่งเงินที่หมุนเวียนในระบบการเงินจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ที่ก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตลาดการเงินสามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ รูปแบบของการทำธุรกรรม หรือประเภทของหลักทรัพย์ในการทำธุรกรรมได้ โดยคุณสมบัติดังกล่าวมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิด ดังนี้

รูปภาพที่ 3 โครงสร้างตลาดการเงิน

5.1 ตลาดเงิน เป็นตลาดสำหรับการกู้ยืมและการลงทุนระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี เพื่อบริหารสภาพคล่องในช่วงสั้น ๆ เช่น ธุรกรรมซื้อขายตราสารหนี้ระยะสั้น ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน และตัวแลกเงิน ธุรกรรมการกู้ยืมแบบไม่มีหลักประกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ (Interbank transaction) ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตร (Repurchase Agreement: repo)

5.2 ตลาดทุน เป็นแหล่งเพื่อการระดมทุนและการลงทุนระยะยาวกว่า 1 ปี โดยสามารถแบ่งย่อยได้อีกตามประเภทของตราสารหรือสิทธิที่ผู้ลงทุนได้รับ กล่าวคือ ตลาดหลักทรัพย์ เป็นช่องทางการระดมทุนของภาคธุรกิจผ่านการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ โดยผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของและตลาดตราสารหนี้ซึ่งผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของนี้ โดยตราสารที่ใช้ซื้อขายแลกเปลี่ยนมีทั้งพันธบัตรรัฐบาลที่ภาครัฐเป็นผู้ออกและหุ้นกู้ระยะยาวที่ภาคเอกชนเป็นผู้ออก

5.3 ตลาดเงินตราต่างประเทศ เป็นแหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลต่าง ๆ เพื่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

5.4 ตลาดอนุพันธ์ เป็นตลาดสำหรับซื้อขายตราสารทางการเงินที่ราคาขึ้นกับสินทรัพย์อ้างอิง โดยตราสารอนุพันธ์จะมีสินทรัพย์อ้างอิงได้หลากหลาย เช่น เงินตราสกุลต่าง ๆ หุ้น ตราสารหนี้ สินค้าโภคภัณฑ์

หรือสินค้าเกษตร ตราสารอนุพันธ์อาจเป็น Forward Futures Swap หรือ Option โดยนิยมใช้เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย หรือความผันผวนของราคาสินทรัพย์อ้างอิง เป็นต้น

ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำเช่นปัจจุบัน การออมเงิน ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม ซึ่งพวกเราทุกคนต่างก็รู้ขั้นตอนในการออมเงินกันดีอยู่แล้ว ขาดเพียงเคล็ดลับแห่งความสำเร็จในการออม

6. วิธีเก็บเงินให้อยู่ฉบับนักศึกษา

การวางแผนทางการเงินไม่ได้มีไว้เฉพาะผู้ที่เป็นหัวหน้าคร้วเรือนเท่านั้น ไม่ว่าจะอายุเท่าไรก็สามารถบริหารจัดการการเงินได้ทั้งนั้นขอเพียงเป็นผู้ที่มีวินัยทางการเงินที่เคร่งครัด ซึ่งหลายคนที่ต้องดูแลตัวเองอย่างเหล่านิสิตนักศึกษาที่ต้องเดินทางจากบ้านมาอยู่หอพักใกล้มหาวิทยาลัยก็สามารถบริหารจัดการการเงินได้ และยังเริ่มต้นดีในช่วงอายุ 20 ปี ยิ่งเป็นการดีด้วยในสายตาของนักวางแผนทางการเงิน เนื่องจากการจะเป็นการสร้างนิสัยทางการเงินและปูพื้นฐานอนาคตทางการเงินที่มั่นคงต่อไปนักศึกษาหลายคนทีอาจจะไม่เคยเก็บออมเงินได้มากนักแล้วอยากเก็บเงินให้อยู่ มาลองดูวิธีการนำเสนอใจเหล่านี้รับรองว่าเพียงแค่สิ้นเดือนก็จะมีเงินเหลือเก็บเพิ่มขึ้นในบัญชีเงินฝากได้อย่างแน่นอน

ไม่ว่าจะเริ่มต้นเก็บออมเงินอย่างไรนั้น ทุกคนก็ควรเริ่มต้นจากการมีบันทึกการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันเป็นอันดับแรก เพื่อให้ทราบพฤติกรรมกรใช้จ่ายในปัจจุบันของตนเอง และการทำบันทึกทางการเงินจะทำให้เห็นความถี่และรูปแบบรายการใช้จ่ายเงินที่อาจจ่ายไปโดยไม่ตั้งใจ หรือกลับมาย้อนคิดว่าไม่ควรจ่ายเลย และเงินที่ผล่อจ่ายไปเหล่านั้นเองที่แท้จริงแล้วอาจกลายเป็นเงินออมของนักศึกษาได้หากสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งในปัจจุบันการมีบันทึกใช้จ่ายไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปกระดาษอีกต่อไป ซึ่ง Application ในสมาร์ทโฟนช่วยให้การบันทึกทางการเงินง่ายขึ้น เช่น Wally แอปพลิเคชันสีสดใสแนวพาาสเทลที่มาพร้อมกับการวิเคราะห์ให้เสร็จสรรพว่าเดือนที่ผ่านมาหมดเงินไปกับหมวดค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง หรือแอปพลิเคชันสัญชาติไทยที่มาพร้อมพอนท์ไทยและการตูนน่ารักอย่าง Money Book เป็นต้น

6.1 แบ่งสัดส่วนการเงิน หลังจากทราบพฤติกรรมกรใช้จ่ายเงินแล้วก็เพียงบันทึกเดือนตนเองถึงรายจ่ายที่ไม่จำเป็นต่าง ๆ ทีเคยจ่ายไป และจัดสรรเงินในกระเป๋าใหม่โดยกำหนดให้อย่างน้อยต้องมีเงินออมเหลือเก็บไม่ต่ำกว่า 20% ของเงินที่ได้รับมาทั้งหมด โดยแบ่งเงินออกไป ๑๐% สำหรับเก็บเข้าไว้เพื่อเป็นเงินฝากประจำ โดยนักศึกษาจะต้องมีวินัยว่าจะไม่ถอนเงินก้อนนี้ออกมาใช้จ่ายอย่างเด็ดขาด อีก 10% ของเงินรายได้ นักศึกษาควรแบ่งไว้สำหรับใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เช่น เก็บไว้สำหรับซื้อยา หรือกิจกรรมต่าง ๆ ทีไม่ได้คาดไว้ล่วงหน้าเป็นต้น นอกจากนั้นอีก 8๐% ทีเหลือสามารถนำไปใช้สอยได้ตามสิ่งทีควรใช้จ่าย แต่ต้องจัดอันดับความสำคัญของการจ่ายเงินด้วยว่าสิ่งใดสำคัญอันดับต้น ๆ ทีต้องจ่ายก่อน เช่น ค่าเช่าหอพัก ค่าน้ำค่าไฟ ค่าหนังสือตำราเรียน ค่าเดินทาง ค่าอาหาร สำหรับค่าสังสรรค์กับเพื่อนให้จัดเป็นอันดับหลังสุด เช่นเดียวกับค่าซื้อหาเสื้อผ้าสิ่งของส่วนตัว

6.2 สร้างนิสัยประหยัดคอตอม สำหรับนักศึกษาที่อยู่หอพักและต้องรับผิดชอบค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าด้วยตนเอง การสร้างนิสัยประหยัดและอดออมช่วยได้มาก เช่น การปิดไฟฟ้าหรือลดการใช้ไฟในห้องแอร์แต่เปลี่ยนเป็นพัดลมแทนในวันที่อากาศไม่ร้อนมาก สำหรับเหล่าหนอนหนังสือที่ชอบซื้อหนังสือตำรา ก่อนเปิดเทอมอาจลองมองหาหนังสือหรือตำรามือสองจากร้านขายหรือในอินเทอร์เน็ตแล้วจะทราบว่าจะสามารถประหยัดเงินไปได้อีกมากทีเดียว หรือสำหรับคนที่มีพื้นที่ทำครัวเล็ก ๆ อาจจะเก็บรากผักจากตลาดไว้เพื่อรับประทานเอง ซึ่งนอกจากจะช่วยประหยัดเงินแล้วยังปลอดภัยและมีอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น บางคนอาจจะเหลือรากของต้นคื่นช่าย หรือเก็บกิ่งกะเพราแดงเล็ก ๆ ไว้ประมาณ 1 - 2 กิ่ง และหากลองหาขวดน้ำพลาสติกมาตัดเป็นกระถางเล็ก ๆ วางไว้ริมหน้าต่างก็อาจจะได้ต้นขึ้นฉ่าย หรือกะเพราสำหรับทำกับข้าวง่าย ๆ ได้อีกมือหนึ่งแล้ว

6.3 หาของกินของใช้จากบ้านประหยัดกว่า หลายคนอาจจะเห็นว่าการอยู่หอพักรายจ่ายหลักที่นักศึกษาต้องจ่ายคงไม่พ้นจากรายจ่ายจากการบริโภค การซื้ออาหารหน้าหอพัก แต่นักศึกษาสามารถประหยัดเงินได้จากการนำของกินของใช้จากบ้าน เช่น ปีใหม่หรือสงกรานต์กลับบ้านก็นำข้าวสารกลับมาด้วยจากที่บ้านก็อาจช่วยประหยัดเงินได้มาก เพียงแค่มีหม้อหุงข้าวใบเล็ก ๆ สักหนึ่งใบในหอพักก็ทำให้ประหยัดเงินได้มากจากมื้อเช้า และมื้อเย็นที่จ่ายเฉลี่ยมื้อละ 40 - 50 บาท อาจเหลือเพียงมื้อละ 25 - 30 บาท ถ้าคำนวณออกมาทั้งเดือนก็อาจประหยัดเงินได้ถึง 1,000- 1,200 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้อาจแบ่งไปซื้อเสื้อผ้าลำลองหรือรองเท้าใหม่ๆ ได้อีก 1 - 2 ชุดเลยทีเดียว

6.4 วางแผนการซื้อสินค้าและมองหาโปรโมชั่น อย่าลืมว่าทุกครั้งที่ต้องออกไปซื้อของของเข้าหอพัก ต้องจดรายการซื้อของไว้เสมอ และมีวินัยกับสิ่งที่ต้องจ่ายหลายคนมักพลาดอย่างง่าย ๆ เมื่อเห็นสินค้าใหม่ในห้างสรรพสินค้าที่ลดรายการพิเศษ อย่าลืมว่าถ้าสินค้าตัวนั้นไม่อยู่ในรายการสินค้าจดีไว้ว่าต้องซื้อแล้วแม้จะลดราคาอย่างไรก็เท่ากับว่าเรากำลังจ่ายเงินเกินรายการที่จำเป็น นอกจากนี้ในห้างสรรพสินค้าบางแห่ง หรือเครือข่ายบัตรสมาชิก ต่าง ๆ มักจะมีโปรโมชั่นส่วนลดที่แจกแถมมาให้เสมอ อย่าลืมมองหาโปรโมชั่นเหล่านั้นทุกครั้งที่ได้เดินเข้าห้างเพราะหมายความว่าคุณจะมีเงินเหลือติดกระเป๋ากลับบ้านมากขึ้น

6.5 หรือมองหาสินค้าออนไลน์มีต้องซื้อ สินค้าออนไลน์ทุกอย่างเหมือนในห้างสรรพสินค้า และสามารถเปรียบเทียบราคาได้ และยังมีโปรโมชั่นส่วนลดต่าง ๆ ให้เราได้เลือกมากมายและประหยัดเวลาในการออกไปหาซื้อสินค้าอีกด้วย ส่วนใหญ่สินค้าออนไลน์จะส่งฟรี และเสียค่าจัดส่ง แค่ 5 - 50 บาท นั่นเท่ากับประหยัดกว่าที่เราจะต้องออกไปหาซื้อสินค้าเอง เพราะถ้าเราออกไปหาซื้อสินค้าเองต้องจ่ายมากกว่า 50 บาท เช่น ค่ารถโดยสาร ไป - กลับ ค่าน้ำระหว่างซื้อสินค้า ค่าข้าว อื่น ๆ หรือสินค้าที่ไม่ได้อยู่ในรายการที่จะซื้อ

6.6 เปลี่ยนนิสัยที่กล้าปฏิเสธ สุดท้ายนี้เมื่อเราวางแผนการเงินไว้เรียบร้อยแล้ว หลายครั้งก็ต้องกล้ากล่าวปฏิเสธไปบ้างในเวลาที่เป็นเพื่อน ๆ มาชักชวน เช่น หากการเงินเดือนนี้ใช้จ่ายครบแล้วก็ต้องกล้า

ปฏิเสธหากเพื่อนชวนไปทานสุกี้ หมูกระทะ ชาบู ปิ้งย่าง ดูหนัง หรือซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๆ นอกจากนี้การบอกปฏิเสธยังเป็นการฝึกความหนักแน่นของใจให้ทนต่อสิ่งยั่วยุต่าง ๆ อีกด้วยแต่หากเห็นว่ารายได้ที่มีไม่เพียงพอจริง ๆ นักศึกษาอาจต้องมองหางานพิเศษทำให้มีเงินเพิ่มขึ้น

7. สร้างกลยุทธ์การออมเงิน จาก “ปรัชญาความพอเพียง”

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายใต้มุมมองของสายการเงินแบบการเก็บออมเงินที่คุณสามารถนำมาปรับใช้กันได้ในชีวิตประจำวันทุกคนเข้าใจ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แต่จะมีสักกี่คนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้และปรับนำไปใช้ในเรื่อง ต่าง ๆ ของชีวิต

เมื่อนำมาสรุปรวมแล้ว เรียกว่า "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" คือ วิถีรู้ วิถีคิด และวิถีปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนของทุกคน ทุกอาชีพ ทุกชุมชน เพื่อความอยู่ดีมีสุขร่วมกันของคน เรียกคืนความดีงามที่เราเคยมีอยู่กลับมาและค้นหาทางเดินที่ถูกต้องกันใหม่ โดยการศึกษาให้มีความรู้จริงในสิ่งที่มี สิ่งที่ทำให้มีคุณธรรม คือ ความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ความคิด และการกระทำที่พอประมาณ พอดี มีเหตุมีผล มีการระมัดระวัง ไม่ประมาท รู้จักระวังภัยในชีวิต การรู้ การคิด และการกระทำลักษณะนี้แหละเรียกว่า การปฏิบัติตามปรัชญาความคิดเศรษฐกิจพอเพียง

7.1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผู้รู้ทั้งหลายนำมาพูดมาสอนกันขณะนี้ มีโดยสรุปดังนี้

1) ให้ทุกคนทุกชุมชนดำเนินชีวิตไปในทางสายกลาง ซึ่งเป็นแนวทางที่ปราศรัยทั้งปวงเขาสอนกันมานาน เช่น พระพุทธเจ้าก็สอนเรื่องนี้ที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทาหรือ มัชฌิมนิคม คือ มรรคมีองค์ 8 มีสัมมาทิฐิ คือ ความเห็นถูกเห็นชอบ เป็นต้น

2) หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ พอดี ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน ผลกระทบทั้งจากภายนอกและภายใน

3) เป้าประสงค์ คือ ให้เกิดความสมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากภายนอกได้เป็นอย่างดี

4) เงื่อนไข โดย

4.1) จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม

4.2) ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนมีความเพียร มีสติ และความรอบคอบ

4.3) จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน

7.2 เรื่องการออมการออมคืออะไร คำศัพท์ ในพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้นิยามไว้ว่า ออม ก. ประหยัด เก็บหอมรอมริบ, เช่น ออมทรัพย์; ถนอม, สงวน, เช่น ออมแรง จาก

ความหมายนี้ แสดงว่า การออม คือ การประหยัด การเก็บหอมรอบริบ การถนอม และการสงวน สิ่งที่จะประหยัด หรือเก็บหอมรอบริบ ได้แก่ ทรัพย์สินเงินทอง

ฉะนั้น การออม จึงมีความหมายกว้าง คือหมายถึง การใช้สิ่งที่มีค่ามีคุณทั้งหลายอย่างระมัดระวังอย่างไม่ประมาท อย่างมีเหตุมีผล ทั้งในตนและนอกตน คือ ตนเอง ชีวิตของตนเองซึ่ง แต่ละคนจะต้องถือว่ามีความหมายสูงสุด สำคัญสูงสุด จึงต้องรู้จักตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต ไม่ปล่อยปละละเลยให้ ตกต่ำให้ไร้ค่า พยายามรักษาและพัฒนาให้เจริญให้ได้ ในขณะเดียวกัน ทรัพย์สินเงินทอง ข้าวของต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีพ ก็ต้องให้ความสำคัญ ต้องรู้จักเก็บรู้จักใช้ ไม่ปล่อยปละละเลย ไม่ตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ ไม่โค่นป่าเพื่อหานก เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การออมมิได้มุ่งที่ออมเงินอย่างเดียว แต่หมายถึง การออมชีวิตตนเอง และปัจจัยในการดำรงชีพทุกอย่างการออมในเบื้องต้นเป็นเรื่องของคน คือ จุดเริ่มต้นจะเกิดที่คนการออมจะเกิดได้ก็เพราะคนได้รับการศึกษาเรียนรู้ มีครู คือ พ่อแม่ เป็นต้น เป็นผู้แนะนำสั่งสอนให้มีความสำคัญความจำเป็นและผลหรือคุณประโยชน์ที่เกิดจากการออม เมื่อโตขึ้นก็คิดได้เอง ทำได้เอง และสอนผู้อื่นต่อไป การออมจึงเป็นเรื่องของการศึกษาการพัฒนาชีวิตของคนลักษณะหนึ่ง คือ การฝึกให้รู้ ให้คิด และให้ทำในสิ่งดีมีประโยชน์

การออมชีวิต ออมเงิน ออมทรัพยากรธรรมชาติมีป่าไม้ แหล่งน้ำ แหล่งดิน ก็ต้องเริ่มต้นที่การเรียนรู้ การคิดและการปฏิบัติเช่นเดียวกัน

7.3 การออมให้คุณประโยชน์แก่เราอย่างไรบ้าง? กล่าวโดยรวมการออมให้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาชีวิตของเรา ไม่ว่าจะเป็นการ ออมเงินและออมทรัพยากรอื่น รวมทั้งการออมชีวิต หากจะแยกให้เห็นเป็นเรื่อง ๆ ก็แยกได้ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจ แปลว่า กิจที่ประเสริฐ คือ เป็นกิจที่ช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่และเปิดโอกาสให้คนได้พัฒนาชีวิตคนให้เจริญ ให้สูงขึ้นได้ การประกอบอาชีพ เช่น การปลูกพืชผัก เพื่อบริโภค เพื่อแจกจ่ายแก่เพื่อนบ้าน หรือเพื่อจำหน่ายให้ได้เงินมา เพื่อนำไปแลกกับปัจจัยด้านอื่น เช่น ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยานพาหนะ เป็นต้น เรียกกันว่า เป็นเรื่องกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ คือ เรื่องการผลิต การแจกจ่าย และการบริโภค เงินเป็นตัวกลางของการแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายปัจจัยทั้งหลาย จึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีพสูงมาก โดยเฉพาะปัจจุบัน การจะมีเงินได้ก็เป็นเรื่องยาก ดังนั้น เมื่อได้มาก็ต้องรู้จักประหยัดรู้จักออม เพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งของปัจจัยในการดำรงชีพต่อไป

2) ด้านสังคม ในกระบวนการออม ถ้ารวมกลุ่มการออมตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ถึงจังหวัด ที่ปฏิบัติกันอยู่ขณะนี้เห็นได้ชัดว่ามีผลดีด้านสังคม คือ เป็นกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ให้คนคิดถึงกัน เอื้ออาทรต่อกัน หรือรักกันมากขึ้น อย่างกรณีการออมสัจจะลดรายจ่ายวันละ 1 บาท เป็นเครื่องมือให้คนที่เป็สมาชิกคิดเอื้ออาทรต่อเพื่อนสมาชิก ต่อผู้ด้อยโอกาส ผู้

พิการช่วยตัวเองไม่ได้ และได้มีส่วนช่วยเพื่อนตั้งแต่วันล้มตามาคู่โลกจนถึงวันตาย ถ้าได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และชุมชนได้ทางหนึ่ง

3) **ด้านวัฒนธรรม** กิจกรรมที่คนส่วนใหญ่ถือปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย มีสาระทั้งที่เป็นความรู้ ความคิด การปฏิบัติที่มีแบบแผนแน่นอน และทำอย่างต่อเนื่อง และให้ผลเป็นความดีแก่ผู้ปฏิบัติ เราจัดว่าเป็นวัฒนธรรม พฤติกรรมการออม กิจกรรมการออม ผลการออมมีลักษณะเช่นว่านี้ จึงจัดว่าเป็นวัฒนธรรมสำคัญของชุมชนได้อย่างหนึ่ง ถ้าได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังตลอดไป เพราะเนื้อในของการออม นั้นมีองค์ประกอบของความเป็นวัฒนธรรมครบถ้วน คือ มีทั้งองค์ความรู้ วิธีปฏิบัติ และผลการปฏิบัติที่ชัดเจน ให้ประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกาย ด้านสังคม ด้านใจ และด้านจิตวิญญาณ

4) **ด้านการศึกษา** ภาพรวมทางกระบวนการการออมเป็นเรื่องของการเรียนรู้การฝึกตนเองผู้ทำการออมหรือเป็นสมาชิกกลุ่มเพื่อออมเพราะต้องรู้หลักคิดหลักการและหลักปฏิบัติตลอดถึงผลลัพธ์ที่พึงได้พึงมีการที่ทุกคนเดินเข้าสู่กระบวนการนี้ได้ชื่อว่าเดินเข้าสู่กระบวนการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองดังได้กล่าวแล้วในตอนต้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ อย่างตั้งใจจะเรียนรู้ก็ได้รับประโยชน์ส่วนนี้ อย่างครบถ้วนโดยไม่รู้ตัว และจะพบว่าตนเองเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นทั้งด้านความรู้ การคิด การพูด การทำ

5) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม** ดิน น้ำ ป่า เขา สัตว์ พืชที่เราได้เห็น อยู่รอบ ๆ ตัวเรา บ้านเรา ชุมชนเรา คือ ชีวิตเรา เพราะว่า เราต้องอาศัยดิน น้ำ ป่า เขา พืช สัตว์เหล่านั้น จึงมีชีวิตอยู่ได้ ดินหด น้ำแห้ง ฝนแล้ง ป่าถูกเผา ภูเขาพัง สัตว์ล้มตายด้วยโรคบางชนิด ภาวะเช่นนี้ คือ สัญญาณเตือนภัยอันใหญ่หลวงได้เกิดขึ้นแก่มนุษย์แล้ว เพราะเราเป็นอยู่ได้ พัฒนาได้ก็โดยอาศัยสิ่งเหล่านี้ การพูดถึงการออมทรัพย์สินหรือทรัพยากรธรรมชาติ จึงเป็นเรื่องใหญ่ยิ่งเท่ากับขอมชีวิต เงินทองจะมีความหมายก็เมื่อมีสิ่งนี้ เมื่อไม่มีสิ่งนี้ เงินทองก็หมดความหมาย กลายเป็นเศษกระดาษ เศษโลหะที่กินไม่ได้ ช่วยชีวิตมนุษย์ไม่ได้เลย การใช้จ่ายเงินเพื่อจัดการทรัพยากรให้คงอยู่ในภาวะปกติ จึงเป็นเรื่องต้องคิดต้องทำ

6) **ด้านการพัฒนาชีวิต** การออมเป็นเรื่องการเรียนรู้ การคิด และการทำ การออมที่เริ่มด้วยการเรียนรู้เรื่องสัจจะ คือความจริงที่รู้ ที่คิด ที่พูด ที่ทำ ของตนเอง ว่าจะต้องพูดจริง ทำจริง คิดจริง และรู้จริงนั้น นับเป็นการเรียนรู้เพื่อรู้จักตนเอง รู้จักความสัมพันธ์ระหว่างคนกับผู้คนในครอบครัว ในชุมชน เป็นต้น

7.4 เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชีเป็นกิจกรรมเรียนรู้อย่างหนึ่ง การทำบัญชี จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การศึกษา การฝึกตน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติพัฒนาความรู้ ความคิด และการปฏิบัติที่ถูกต้อง ก่อความเจริญทั้งในด้านอาชีพหรือเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เป็นต้นได้

7.5 การทำบัญชี คือ การจดบันทึก ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของเรา ในครอบครัวของเรา ชุมชนของเรา และประเทศของเรา ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีตปัจจุบัน และอนาคตของชีวิตเรา เราสามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตของเราได้ ข้อมูลที่ได้ที่บันทึกไว้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศของเราได้

7.6 บัญชีครัวเรือนมีได้หมายถึง การทำบัญชีหรือบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันเท่านั้น แต่อาจหมายถึงการบันทึกข้อมูลด้านอื่น ๆ ในชีวิต ในครอบครัว เป็นต้น ของเราได้ด้วย เช่น บัญชีทรัพย์สิน พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ ในบ้านเราในชุมชนเรา บัญชีความรู้ความคิดของเรา บัญชีผู้ทรงคุณ ผู้รู้ในชุมชนเรา บัญชีเด็กและเยาวชนของเรา บัญชีภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ของเรา เป็นต้น หมายความว่า สิ่งหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตของเรา เราจดบันทึกได้ทุกเรื่อง เราลองคิดดูที่ว่าถ้าเราทำได้ผลดีจะเกิดขึ้นกับตัวเรา ครอบครัวเรา ชุมชนเรา ประเทศเราได้มากแค่ไหน ตัวเรา ครอบครัวเรา ชุมชนเรา ประเทศเราก็จะเป็นคนเรียนรู้ครอบครัว เรียนรู้ ชุมชนเรียนรู้ และประเทศเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นที่มาของปัญญา ปัญญาเป็นที่มาของความเจริญทั้งกาย สังคม ใจ และจิตวิญญาณของมนุษย์

บทสรุป

จะเห็นว่าการทำบัญชี หรือการจดบันทึกนี้สำคัญยิ่งใหญ่ขนาดไหน บุคคลสำคัญ? เช่น ท่านพุทธทาส ในหลวง สมเด็จพระเทพ เป็นต้น ล้วนเป็นนักบันทึกทั้งสิ้น เนื่องจาก

1) การบันทึก คือ การเขียน เมื่อมีการเขียนก็มีการคิด เมื่อมีการคิดก็ก่อปัญหา เมื่อเกิดปัญหาเราก็มองเห็นเหตุเห็นผล เมื่อเห็นเหตุเห็นผล เราก็จะคิดจะทำให้ถูกตามเหตุตามผล เมื่อทำ พูด คิด ได้ถูก เหตุถูกผล นั่นคือ ทางเจริญของเรา

2) การทำบัญชีครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจ หรือการบันทึกรายรับรายจ่ายที่ทางราชการพยายามส่งเสริมให้เราได้ทำกันนั้น เป็นเรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันประจำเดือนว่าเรามีรายรับจากอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด มีรายจ่ายอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด ในแต่ละวัน สัปดาห์ เดือน และ ปี เพื่อจะได้เห็นภาพรวมว่า เรารับเท่าใด จ่ายเท่าใด เหลือเท่าใด หรือเกิน คือ จ่ายเกินรับเท่าใด รายการใดจ่ายน้อยจ่ายมาก จำเป็นน้อยจำเป็นมาก จำเป็นน้อย อาจลดลง จ่ายเฉพาะที่จำเป็นมาก เช่น ซื้อกับข้าว ซื้อยา ซื้อเสื้อผ้า ซ่อมแซมบ้าน การศึกษา เป็นต้น เท่าใด ซื้อบุหรี่ยี่ห้อ ซื้อเหล้า เข้าบาร์ บ้าหวย เป็นต้น จำนวนเท่าใด เมื่อนำมาบวกลบคูณหารกันแล้วขาดดุลเกินดุลไปเท่าใด เมื่อเห็นตัวเลข เราก็อาจคิดว่าไอ้สิ่งไม่จำเป็นนั้นมันก็จ่ายเยอะ ลดมันได้ไหม เลิกมันได้ไหม ถ้าไม่ลดไม่เลิกมันจะเกิดอะไร กับเรากับครอบครัวเรา กับประเทศเรา ถ้าคิดได้ก็เท่ากับว่ารู้จักความเป็นคนได้พัฒนาตนเองให้เป็นคนมีเหตุมีผลเป็นคนรู้จักพอประมาณเป็นคนรักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติมากขึ้น

ฉะนั้นการทำบัญชีครัวเรือน ในเรื่องรายรับรายจ่ายก็ดี เรื่องอื่น ๆ ก็ดี ก็คือวิธีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิต ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั่นเอง

เอกสารอ้างอิง (References)

กองทุนการออมแห่งชาติ, *สารนารัฐเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)*, [ออนไลน์] <https://www.nsf.or.th/>, [17 เมษายน 2564].

ธนาคารแห่งประเทศไทย, *โครงสร้างตลาดการเงิน*, [ออนไลน์] [https://www.bot.or.th/Thai/FinancialMarkets/Financial/Market/Development/Thai Financial/Market/Structure/Pages/default.aspx](https://www.bot.or.th/Thai/FinancialMarkets/Financial/Market/Development/Thai%20Financial/Market/Structure/Pages/default.aspx), [17 เมษายน 2564].

มือใหม่วางแผนทางการเงิน, [ออนไลน์], <https://www.finnomena.com/z-admin/sufficiency/>, [18 เมษายน 2564].

สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงการคลังจำกัด. (2564). *สหกรณ์ออมทรัพย์*, กรุงเทพมหานคร.

Wealth Me Up, *รายการสตางค์สำรอง ทुरुปัญญา*, [ออนไลน์], [https://wealthmeup.com/20-04-24-save money/](https://wealthmeup.com/20-04-24-save-money/), [18 เมษายน 2564].
